

ÅRSPLAN

2019
2020

Hovsveien

INNHOOLD

Om oss	4
Barns medvirkning, og egenledelse og lek	7
Omsorg, lek, læring og dannings	11
Våre styrende dokumenter	13
Fagområdene.....	14
Progresjonsplan	15
SmartMat	21
Huskeliste for trivelige måltider	22
Når barnet begynner i barnehagen	24
Overgang barnehage-skole.....	25
Markeringer/Viktige datoer 2018-2019.....	29

HEI ALLE SAMMEN OG VELKOMMEN TIL ET NYTT BARNEHAGEÅR I HOVSVEIEN FUS BARNEHAGE!

Hei alle sammen og velkommen til et nytt barnehageår i Hovsveien FUS barnehage
Vi gleder oss veldig til det nye året og ser med forventning frem til hverdagsmagien vi skal skape sammen med barna deres.

I 2020 fyller Hovsveien FUS barnehage 10 år. Det vil vi feire i hverdagen med litt ekstra opplegg for barna. Små og store ting som skal bidra til å skape enda mer hverdagsmagi.

På 10 år har vi opplevd utrolig mye sammen og vi gleder oss til å feire 10 år sammen med alle barna deres.

Formålet med denne årsplanen er at dere foreldre skal få et innblikk i hvordan vi tenker å jobbe i barnehagen. Den skal si noe om hva vi anser som kvalitet og hvordan vi skal jobbe for å oppnå denne kvaliteten.

Årsplanen er også et viktig arbeidsverktøy for oss ansatte i barnehagen og er basert på lover, regler og styrende dokumenter for barnehagen og kjeden. Hos oss er det barna som er i sentrum. Vi fortsetter å jobbe med mest mulig direkte samspill med barna og vi har et kontinuerlig fokus på lekens betydning for barnets utvikling. I Hovsveien FUS barnehage legger vi stor vekt på et godt personalsamarbeid. Det betyr at vi jobber aktivt med å ha et godt faglig miljø hvor vi tar opp temaer, veileder hverandre og søker råd i den kompetansen som befinner seg i personalet. Det er viktig for oss å ha et godt samarbeid med foreldrene i barnehagen. På den måten ivaretar vi hvert enkelt barn på best mulig måte.

Hos oss i Hovsveien FUS barnehage er det barns medvirkning som er grunnmuren i vårt pedagogiske arbeid. Dette skal være en etisk praksis som ligger i bunn for våre handlinger. Sosial kompetanse er også sterkt vektlagt i den voksnes samhandling med barna og i barnas samhandling med hverandre. For meg som daglig leder er det veldig gøy å se enkeltbarnets utvikling. Det er et bevis på den gode jobben som gjøres i barnehagen vår. Vi jobber systematisk i forhold til pedagogikk, dokumentasjon, kvalitetsbegrepet og det å bruke TQM som et verktøy for å skape mest mulig verdi i det direkte samspillet med barna. Vi er også veldig opptatt av egenledelse i lek og læring og jobber hele tiden mot å bidra til at barna utvikler sine egenledelsesfunksjoner.

Vi ser frem til et nytt og spennende år sammen med dere og håper dere foreldre tar dere tid til å utfordre oss, være engasjerte og samarbeide med oss om å bli den beste utgaven av oss selv.

Hilsen Jan Magnus

OM OSS

Hovsveien FUS Barnehage er en privat barnehage som åpnet 11. Januar 2010. Barnehagen har ca 70 plasser fordelt på 2 baser.

Barnehagen er en FUS-barnehage som eies av Trygge barnehager AS. Trygge Barnehager er Norges største og ledende etablerer og drifter av barnehager. Siden starten i 1987 har de etablert nærmere 350 barnehager i 140 kommuner i alle landets fylker.

Årsplanen for Hovsveien FUS Barnehage bygger på FN's barnekonvensjon, Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager, vedtektene, FUS' etiske retningslinjer og FUS' serviceerklæring. Årsplanen er en grovplan som beskriver våre satsningsområder, vårt pedagogiske arbeid og hvordan vi skal bruke FUS-kjedens dokumenter i vårt arbeid i barnehagen.

Våre verdiord:

- Glødende
- Skapende
- Tilstedeværende

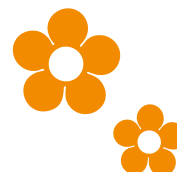
Dette er FUS-kjedens verdier som skal ligge til grunne for alt det vi voksne tar for oss sammen med barna deres.

VÅR VISJON:

«SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI, LEK OG
GLEDE. HVERDAGSMAGI OG
VENNEGARANTI!»

Dette er FUS-kjedens felles visjon. Vi skal være tilretteleggere for lek barna i mellom, og mellom oss voksne og barna. Vi skal sette av tid til leken og oppmuntre barna til gi seg hen i leken, la seg rive med og ha det gøy. Vi skal gripe hverdagens små magiske øyeblikk og lære oss selv og barna å sette pris på disse. Vi skal jobbe for at alle barna skal ha MINST en venn i barnehagen, Vi skal jobbe for inkludering, respekt og mangfold.

ENGASJERENDE

BARNEHAGE

OMSORG

BARNEHAGEPLASS

LEK

INSPIRERENDE
BARNET FØRST!

VENNSKAP

PEDAGOGISK PLATTFORM

SMARTMAT

ROLLELEK

VENNEGARANTI

ERFARING

EGENLEDELSE

RESPEKT

GOD KOMMUNIKASJON

EVENTYRLYST

TRYGGHET

LÆRING

HVERDAGSMAGI

GLØDENDE

SKAPENDE

UTELEK

UTVIKLING

TILSTEDEVÆRENDE

GLEDE

MESTRING

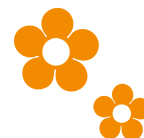
OPPFØLGING

OPLEVELSER

LEKEKOMPETANSE

MATGLEDE

VÅRE FOKUSOMRÅDER:

Barns medvirkning og egenledelse og lek

Barns medvirkning:

For oss i Hovsveien FUS barnehage er barns medvirkning grunnpilaren i alt vårt pedagogiske arbeid. For oss betyr det at vi skal møte barna med **Anerkjennelse**. Å møte barna med anerkjennelse betyr for oss i praksis at vi voksne bekrefter deres meninger, tanker, følelser og ønsker i det daglige samspillet med barna. Ved å jobbe på en slik måte vil vi kunne bidra til at barna opplever å bli tatt på alvor, å være av betydning og dermed utvikle en god selvfølelse, noe som igjen kan påvirke deres måte å bidra ut mot samfunnet etter barnehagen.

For å kunne jobbe anerkjennende i forhold til barna, må vi være tilstede, fysisk og psykisk, til en hver tid og lytte til dem. Derfor er **kommunikasjon** en viktig del av begrepet barns medvirkning for oss. Lytting er en stor del av kommunikasjonen. Det er viktig for oss å snakke MED barna og ikke TIL. Det er viktig å la barna snakke med oss og være trygge på at de kan komme til oss uansett hva det skulle være.

Å lytte til et barn uten verbalt språk vil i stor grad bety å tolke signaler og uttrykk i form av kroppsspråk. Vi er derfor avhengig av å være observante og tilstede der barna er, for å kunne møte dem på deres nivå og skape en god kommunikasjon.

Vi vektlegger også at barna skal snakke med hverandre og å sette ord på følelsene sine. I begrepet barns medvirkning ligger også at vi voksne må være **aktiv tilstede**, og observere barna og veilede de i ulike situasjoner.

Vi skal **inkludere** og gi barna rom for å påvirke sin egen hverdag innenfor de rammer vi voksne setter, og som vi mener er til barnets beste. For oss er det viktig at disse rammene bygger på barnas behov, interesser og egenskaper, samt at de skal gi barna trygghet. Vi ønsker å gi barna innflytelse i hverdagen ut i fra barnas **individuelle forutsetninger**, og på de områder som de kan mestre.

Som et ledd i barns medvirkning er det viktig for oss å la barna utvikle seg til å bli forskjellige individer. Vi ønsker ikke en kultur der vi presser barn, eller voksne for den saksskyld, inn i en ramme de ikke passer til. Vi skal lære barna respekt for ulikheter.

Egenledelse i lek og læring

Egenledelse brukes som en samlebetegnelse på overordnede funksjoner i hjernen som setter i gang, styrer og regulerer atferden vår. I praksis betyr dette for oss at vi må være tilstedeværende voksne som observerer barna, veileder og er med å utvikle barnas egenledelsesfunksjoner .i lek og lærings situasjoner.

Egenledelsesfunksjonene deles inn i 7 områder:

- ✿ Planlegging
- ✿ Organisering
- ✿ Arbeidshukommelse
- ✿ Igangsetting
- ✿ Fleksibilitet
- ✿ Selvregulering
- ✿ Selvmonitorering

Du kan lese mer om hvordan vi jobber med egenledelse i lek og læring i våre månedsbrev og på vår hjemmeside www.fus.no/hovsveien

Leken

Hos oss på Hovsveien FUS har vi stor forståelse for at leken er barnas viktigste aktivitet. Gjennom lek mener vi at barna lærer mest mulig, nettopp fordi leken er lystbetont og indremotivert hos barna. Vi voksne skal tilrettelegge for læring gjennom lekeaktiviteter og utnytte lekens potensiale for å tilegne barna ferdigheter innen for egenledelse og sosial kompetanse. Vi skal gi leken tid og rom til å vokse og blomstre, og vi voksne skal tilrettelegge for den GODE LEKEN i hverdagen.

OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

OMSORG: For å vise barna omsorg er det viktig for oss at vi er på barnas nivå og at vi tar oss tid til å lytte og være tilstedeværende.

LEK: For oss er leken den viktigste aktiviteten i en barnehagehverdag. Leken er veldig viktig for barns utvikling og vi ønsker hele tiden å legge til rette for at barna skal leke mest mulig.

LÆRING: for oss er det viktig at barna får ta aktiv del i sine egne læringsprosesser. Med det mener vi at vi skal spille på lag med barnas forskertrang, vi skal være åpne for barnas interesser og utarbeide pedagogisk opplegg på bakgrunn av dette.

DANNING: For oss er det viktig at dannelsesprosessen ses i direkte samsvar mellom lek, læring og omsorg.

Alle disse punktene jobbes også med gjennom arbeidet med barns medvirkning, sosial kompetanse og i arbeidet med barnas egenledelsesfunksjoner.

Inkludering og likeverd

I Stortingsmelding 41. ”kvalitet i barnehagen” er et av hovedmålene at alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap. Dette er helt i tråd med våre verdier.

Vi jobber aktivt med tilrettelegging for enkeltbarnet og for at barn med spesielle behov ikke skal bli stigmatiserte.

Likestilling

For oss handler likestilling om rettferdighet. Alle barn skal ha like rettigheter som en følge av den respekt hver og en av oss har krav på som mennesker. Vi støtter oss til NOU 2012:15 i arbeidet med likestilling.

VÅRE STYRENDE DOKUMENTER

I Hovsveien FUS barnehage styres arbeidet av disse dokumentene:

- FN's barnekonvensjon
- Lov om barnehager
- Rammeplaner
- FUS overordede fagplan
- Visjon og verdier i FUS
- Progresjonsplan
- Foreskrift om helserettet miljøvern

FNs barnekonvensjon

Barn har behov for spesiell beskyttelse, derfor har de sine egne rettigheter uttrykt i barnekonvensjonen. Den gir barna de samme grunnleggende rettigheter, uansett hvem de er og hvor de bor. Rettighetene er politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle og gjelder alle under 18 år, uavhengig av nasjonalitet, kjønn, sosial status, religion, kultur. bygger på prinsippet om at barnets beste alltid skal komme først i alle situasjoner, over alt.

Lov om barnehager (barnehageloven)

Barnehageloven sier noe om barnehagens formål og innhold. Deriblant barnehagens pedagogiske innhold, barnas rett til medvirkning, kommunens ansvar og barnehageeiers ansvar.

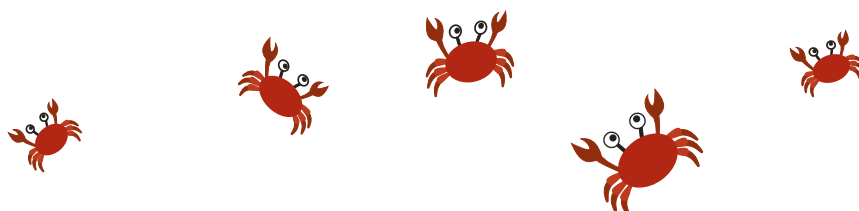
Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen retter seg bl.a. mot barnehagens personale som et redskap for bl.a. planlegging. Og mot foreldre for å gi innsikt i barnehagens virksomhet. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og øvrig personale en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

FUS overordnede fagplan

I FUS kjeden har vi en overordnet fagplan. Den er en innføring i visjonen, verdiene og hovedmålene til FUS kjeden.

FUS kjeden har felles planverk, men det er hver enkelt barnehages ansvar å tilrettelegge for godt pedagogisk arbeid og innhold.

kaxs
PROXTEC

FAGOMRÅDENE

I barnehageloven står det at: Barnehageloven §2

“Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.”

Vi evaluerer det pedagogiske arbeidet i prosjekter og temaer gjennom fastsatt møteaktivitet, uhøytidelige/ikke-planlagte samtaler/refleksjon i hverdagen, gjennom systematisk bruk av progresjonsplanen og andre overordnede dokumenter. Evaluering ut mot foreldrene presenteres gjennom våre månedsbrev og i den daglige kommunikasjonen.»

Fagområdene er som følger:

- Antall, rom og form
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Etikk, religion og filosofi
- Natur, miljø og teknologi
- Nærmiljø og samfunn
- Kunst, kultur og kreativitet
- Kropp, bevegelse, mat og helse

I Hovsveien FUS barnehage jobber vi litt ulikt med fagområdene. Noen har fastsatt hvilke fagområder de vil jobbe med på forhånd og knytter dette opp mot interesser barna har, og noen jobber mer fra måned til måned. Følg med på månedsbrevene til gruppen barnet ditt går på for å se hvilket fagområdet det jobbes med i den aktuelle måneden.

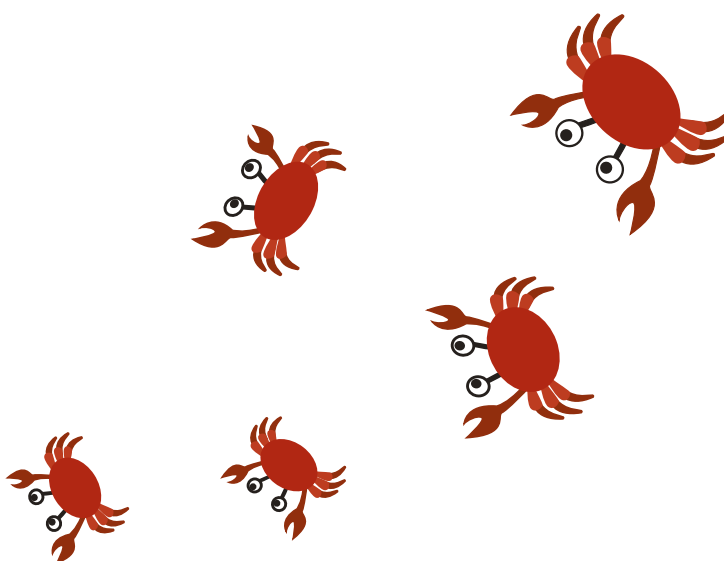
Progresjonsplan

I arbeidet med fagområdene har vi på Hovsveien FUS utarbeidet en egen progresjonsplan, som skal sikre at vi er igjennom alle områder som er pålagt oss gjennom rammeplanen.

Denne skal sikre at barna har utvikling gjennom alle år i barnehagen.

Fagområde	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> - Oppmuntre barna til gjentakelser av ord og lyder. - Introdusere barna for sanger med enkel tekst og bevegelse. - Introdusere barna for pekebøker. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppmuntre barna til aktiv kommunikasjon; verbal/non-verbal. - Oppmuntre barna til bruk av sanger, rim og regler - Oppmuntre barna til aktiv bruk av bøker. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jobbe systematisk med barnas språkopplæring. - Aktiv bruk av sanger, rim og regler sammen med barna. - Bruke bøker i mer planlagte aktiviteter med barna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppmuntre barna til tekstskeping. - Avansere bruken av sanger, rim og regler i samspill med barna. - Introdusere barna for ulike sjangere innenfor litteratur. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna leke med språk, tekst og lyder. - Oppmuntre barna til å skape musikk, sang og tekst. - Avansere bruken av ulike sjangere innenfor litteraturen.
Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> - La barna utforske ulike former. - Introdusere barna for enkel telling (1,2,3) - Introdusere matematiske begreper som stor-liten. 	<ul style="list-style-type: none"> - Benevne ulike former aktivt i samspill med barna. - Avansere tellingen (1-10) - Introdusere flere matematiske begreper. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jobbe med å lære former i mer planlagte aktiviteter. - Avansere tellingen (1-15). - Avansere og konkretisere matematiske begreper 	<ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle kjennskapen til geometriske former. - Jobbe aktivt med tall og telling. - Bruke matematiske begreper i planlagte aktiviteter med barna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gi barna kjennskap til å sortere etter form/farge osv. - Jobbe aktivt med tallforståelse, mengdelære og telling (1-20) - Legge til rette for at barna kan utforske og leke med matematiske begreper.
Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> - La barna lytte til musikk. - Gi barna erfaring med ulike materialer i møte med skapende prosesser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Introdusere barna for instrumenter og ulike lydbilder. - Gi barna erfaring med ulike materialer i møte med skapende prosesser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiv bruk av musikk og instrumenter. - Kreativ lek med skapende materiell. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiv bruk av musikk, dans og drama. - Introdusere bruk av inntrykkåuttrykk. 	<ul style="list-style-type: none"> - Avansere bruken av musikk, dans og drama. - Aktiv bruk av inntrykk å uttrykk.

Fagområde	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Natur, miljø og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent og trygg på barnehagens uteområde. - Legge til rette for at barna får erfaringer med alle årstider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Få gode opplevelser på kortere turer og ute i barnehagen/nærmiljø. - Legge til rette for at barna får erfaringer med alle årstider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Øke intensiteten med tanke på innhold og lengde i turene. - Få grunnleggende kjennskap til natur- og miljøvern. - Legge til rette for at barna får erfaringer med alle årstider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle kjennskapen til natur- og miljøvern. - Legge til rette for at barna får erfaringer med alle årstider. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eksperimentere med elementer fra naturen/gjøre ulike forsøk. - Utvikle kjennskapen til natur- og miljøvern - Legge til rette for at barna får erfaringer med alle årstider.
Nærmiljø og samfunn	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for barnas individuelle behov/rutiner - Jobbe aktivt med sosial kompetanse og egenledelse i lek og læring. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna erfare at de har påvirkningskraft, gjennom barns medvirkning. - Jobbe aktivt med sosial kompetanse og egenledelse i lek og læring. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett i lokalsamfunnet. - Jobbe aktivt med den sosiale kompetanse hevingen i gruppa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Introdusere barna for ulike tradisjoner og levesett i lokalsamfunnet. - Jobbe aktivt med den sosiale kompetanse hevingen i gruppa. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna få muligheten til å være en aktiv deltager i nærmiljøet. - Jobbe aktivt med den sosiale kompetanse hevingen i gruppa.
Kropp, bevegelse, mat og helse	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for at barna skal erfare og benytte enkle grunnbevegelser som krabbe, gå, sitte, rulle. - Ha fokus på et sunt og variert kosthold, og å skape gode måltider for barna 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for fysisk aktivitet som å gå, løpe, hoppe, klatre osv. - Legge til rette for sansemotorisk utvikling. - Ha fokus på et sunt og variert kosthold, og å skape gode måltider for barna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for fysisk aktivitet - Jobbe aktivt med sansemotorikk. - Ha fokus på et sunt og variert kosthold. Delta i påkledning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for fysisk aktivitet - Bruke sansemotorisk trening i planlagte aktiviteter med barna. - Ha fokus på et sunt og variert kosthold. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for fysisk aktivitet - Bruke sansemotorisk trening i planlagte aktiviteter med barna. - Ha fokus på et sunt og variert kosthold.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> - La barna erfare ulike typer høytider representert i gruppa og skape tradisjoner. - Bidra til å skape toleranse og respekt for hverandres bakgrunn og livssyn. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna møte ulike typer høytider, og skape tradisjoner. - Bidra til å skape toleranse og respekt for hverandres bakgrunn og livssyn. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna møte ulike typer høytider, og skape tradisjoner. - Bidra til å skape toleranse og respekt for hverandres bakgrunn og livssyn. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna møte ulike typer høytider, og skape tradisjoner. - Bidra til å skape toleranse og respekt for hverandres bakgrunn og livssyn. 	<ul style="list-style-type: none"> - La barna møte ulike typer høytider, og skape tradisjoner. - Bidra til å skape toleranse og respekt for hverandres bakgrunn og livssyn.

Dokumentasjon og evaluering

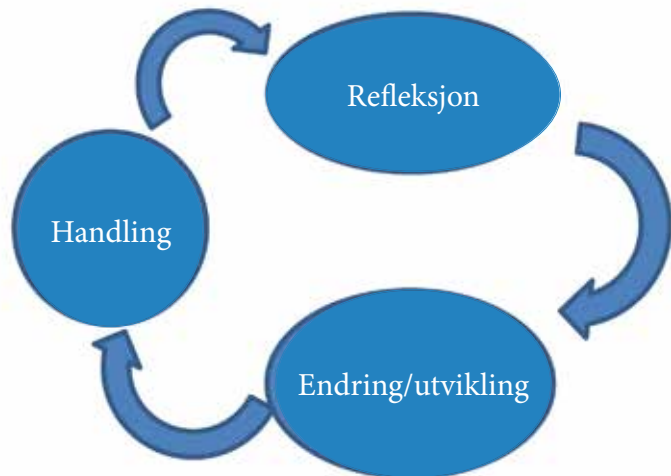
Det pedagogiske arbeidet vårt; gjennomføringen av lovpålagte oppgaver, våre styrende dokumenter og fokusområder, ønsker vi å dokumentere på følgende måter:

- 🌸 Den daglige kommunikasjonen med dere foreldre
- 🌸 Gjennom god og utfyllende pedagogisk dokumentasjon på basene
- 🌸 Bilder
- 🌸 Foreldresamtaler/møter.

I tillegg har vi noen verktøy i møte med evaluering av det pedagogiske arbeidet som vi benytter oss av i personalet .

Refleksjonverktøy:

- 🌸 Observasjon
- 🌸 Veiledning
- 🌸 implementering
- 🌸 møtearenaer

I Hovsveien FUS barnehage ser vi på dokumentasjon som et viktig redskap for utvikling av barnehagen og de ansatte.

Dokumentasjon er helt relevant skal vi klare å se barnas individuelle behov, stimulere de på riktig måte, og for å forstå og støtte dem i utviklingen. Dokumentasjon er også viktig for å studere det sosiale samspillet i barnegruppen, og for å avdekke forhold som konflikter og isolasjon.

HMS-ARBEID

I Hovsveien FUS barnehage er vi opptatt av HMS, og det å ha et levende HMS system. Med et levende HMS system mener vi et system som er en naturlig del av hverdagen vår ved at vi vet hvilke rutiner som gjelder for tur, uteområdet osv. Vi er opptatte av at nyansatte skal få mulighet til å sette seg inn i dette systemet, og har dette som en rutine i møte med nye studenter/vikarer i barnehagen.

Dette er et stort område som innebærer sikkerhet for barn og voksne, psykososialt arbeidsmiljø, inneklima og uteklima.

Personalet har én gang pr. 1,5 år førstehjelpskurs, og rundt omkring på huset henger det BLÅS-plansjer som beskriver hva man skal gjøre og hvor man skal ringe om en ulykke skulle oppstå. Vi har også ansatte med livredningskurs i vann

Barnehagen har også markerte rømningsveier med oppslag og informasjon, og en egen beredskapshåndbok, for skader og sykdom.

I tillegg til interne dokumenter benytter vi oss av SIMPLOYER i HMS arbeidet. Dette er et system utviklet av infotjeneste, og gir oss direkte tilgang til lovverket.

Vi benytter oss av MYKID. Dette er en kommunikasjon og informasjonskanal til foreldrene, men også et internt arbeidsverktøy ift tellelister på tur osv.

Vi har gode rutiner for turer og koordinasjonskart med oss, slik at vi skal være lett å finne om en ulykke skulle oppstå mens vi er på tur.

Vi har en egen brannvernspirm, og i tillegg har vi én gang pr år ”Brannvernsuke” sammen med barna. Det skal avholdes minst to brannøvelser pr år iht foreskrifter fra brannvesenet.

Internkontroll for mat har vi også. Dette innebærer rutiner på vask av kjøleskap, ovner, mikrobølgeovner og annet kjøkkenutstyr. Vi har også egne kjøkkenansvarlige hver uke som sørger for utskiftning av kluter, håndklær, spriting av kjøkken, vasking av søppelbøtter o.l.På basene har vi egne rutiner for vask av leker hver 4. uke. Vi spriter dørhåndtak, bad og toaletter 3 ganger pr. uke for å senke smittefaren.

Vi har sjekkerutiner for vårt uteområde. Her har vi egne lister vi krysser av for og her sjekker vi vannmengder, lekeapparater, gjerder og porter. og vi vil hele tiden være opptatt av å tilegne seg ny kunnskap innenfor dette området.

For oss ansatte har vi fått tilrettelagt arbeidsmiljø med stallebord som kan heves/senkes elektrisk, gode av-og påkledningsbenker som skal sikre oss et langt liv i barnehagen.

I Hovsveien FUS barnehage skal vi være opptatt av å ha rutiner og kunnskap om ting som går på helse, miljø og sikkerhetsarbeidet og vi skal være opptatt av utvikling innenfor dette området.

OM MATSERVERING OG SMARTMAT I HOVSVEIEN FUS

Vi i Hovsveien FUS barnehage er opptatt av å ha fokus på et sunt kosthold for barna. Vi serverer barna 2 faste brødmåltider pr dag (og ved behov). Brødmåltidene består av halv-grovt/grovt brød, husmannsknekkebrød, et variert utvalgt av pålegg og det serveres melk, vann og/eller juice til alle måltider. Til hvert brødmåltid skal det serveres grønnsaker som agurk, tomat eller paprika.

Hver gruppe har utarbeidet sine egne rutiner rundt servering av mat, som er tilpasset behovet på sin gruppe.

I tillegg til brødmat serverer vi fruktmåltid hver dag. Dette består av et variert utvalgt av frukt, og innimellom grønnsaker, knekkebrød med smør, smøreost, rugkjuks e.l .

Vi serverer varm mat en gang pr uke. Vi vektlegger å servere gode, varierte og næringsrike middager til barna. Vi serverer kjøtt og fisk annen hver gang. Vi vektlegger å bruke friske grønnsaker til all maten, og vi ønsker å lage mesteparten av maten vi serverer fra bunnen av.

Som i et ledd i at Hovsveien FUS barnehage er en sukkerreduert barnehage, serverer vi ei heller søtsaker som kake og is til barnas bursdager. Vi ønsker ikke at dere skal ha med kaker, is o.l som er praksis i flere andre barnehager. Barna får i stedet velge mellom grønnsaksfat med dipp, fruktskyd, fruktfat eller smoothie. Sistnevnte er en stor hit blant de fleste av barna og det som er foretrukket ved de fleste bursdagsfeiringer i barnehagen.

Selv om vi har fokus på et sunt kosthold, er det ikke dermed sagt at vi er sukkerfrie, Vi har tilstelninger i barnehagen for eksempel 16. mai, hvor foreldrene har bakt kaker som vi selger til inntekt for LUB (Landsforeningen for Uventet Barnedød), og vi kan i ny og ne unne oss både sukker på grøten og en og annen pannekake.

Vår tanke er at barna får i seg nok sukker og søtsaker utenom barnehagen, og at vi med fordel kan være en frisone for akkurat dette.

HUSKELISTE FOR TRIVELIGE MÅLTIDER

1. VI SERVERER GRØNNSAKER TIL MÅLTIDENE.

Vi serverer grønnsaker så ofte vi kan – både oppskårne grønnsaker til brødmåltider, og varmmåltider med en stor andel grønnsaker.

2. VI BRUKER REN FISK ELLER FISKEMAT MED HØYEST MULIG FISKEINNHOLD.

Vi er nøye med å velge produkter med mest mulig fisk, dersom vi ikke serverer ren fisk.

3. VI BRUKER RENT KJØTT ELLER KJØTTVARER MED HØYEST MULIG KJØTTINNHOLD.

Vi er nøye med å velge produkter med høyest mulig kjøttprosent, dersom vi ikke serverer rent kjøtt.

4. VI BRUKER MEST MULIG NÆRINGSRIKT KORN.

Vi bruker næringsrike kornsorter med mest mulig fullkorn (gjerne “gamle” kornsorter som emmer, spelt og byggryn). Vi bruker også flere ulike typer belgfrukter (som for eksempel linser og bønner).

5. VI BALANSERER INNTAKET AV ULIKE TYPER FETT.

Det betyr at vi bruker plantefett som for eksempel olivenolje og kokosolje, samt meierifett fra smør og ulike melkeprodukter.

6. VI BRUKER VANN SOM TØRSTEDRIKK

Vi drikker vann når vi er tørste, og koser oss heller med mindre mengder av annen drikke.

7. VI BRUKER I STØRST MULIG GRAD NATURLIGE SØTNINGSSTOFFER.

Det betyr at vi bruker naturlig søte ting som f.eks frukt, bær og honning (honning er ikke anbefalt til barn under ett år).

8. VI HAR GOD BALANSE MELLOM VARMMÅLTIDER OG BRØDMÅLTIDER FOR Å SKAPE VARIASJON.

Vi serverer alternativer til brødmåltidet så ofte vi kan, slik at barna får et mer variert kosthold og inntak av nok grønnsaker.

Vi voksne skal:

1. **Forberede** oss godt til måltidene, og sørger for at alt vi trenger er på plass.
2. Ønske hvert eneste barn **velkommen** til bords
3. Være **glødende, skapende og tilstedeværende** sammen med barna.
4. Bygge **vennskap** og oppmuntre til **gode samtaler**
5. La barna få god **tid**.
6. **Fremme matglede** gjennom å tilby fargerik og variert mat
7. Være **bevisste** på hvorfor vi sier og gjør som vi gjør.

FORVENTNINGER OG FORELDRESAMARBEID

Hos oss i Hovsveien FUS barnehage ønsker vi at dere foreldre er aktive medvirkere og utviklere av barnehagen vår. I FUS-kjedens serviceerklæring står det beskrevet noen forventninger vi har til dere foreldre. Disse er bl.a:

- Gir viktig informasjon om barnet til barnehagen
- Gir beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen
- Leser informasjon fra barnehagen
- Gir beskjed til en ansatt når barnet blir hentet
- Gir beskjed dersom en annen enn foreldrene skal hente barnet
- Overholder avtalt oppholdsfrist
- Gir tilbakemelding på hvordan barnehagetilbudet oppleves
- Svarer på brukerundersøkelsen

De to siste punktene er viktige for oss for å kunne utvikle oss, og for å vite hva vi trenger å jobbe med. Det er viktig for oss å ha en god, daglig dialog med dere som baserer seg på gjensidig respekt. Vi ønsker oss gjerne at dere kommer med ideer og forslag til ting vi kan gjøre eller finne på, turer vi kan dra på og lignende.

Vi avholder hvert år, etter opptak, informasjonsmøte for nye foreldre der vi går igjennom generell informasjon om vårt arbeid, årsplan, vedtekter o.l

Utover dette avholder vi to foreldremøter pr år, et på våren og et på høsten. Foreldremøtene vil fremover være delt i to: Først en kort felles bit, deretter gruppevis.

I Barnehagen har vi et samarbeidsutvalg (SU) bestående av en foreldrerepresentant fra hver base, samt vararepresentanter fra hver base. Tillegg er det to representanter fra personalet, samt styrer som representerer eier.

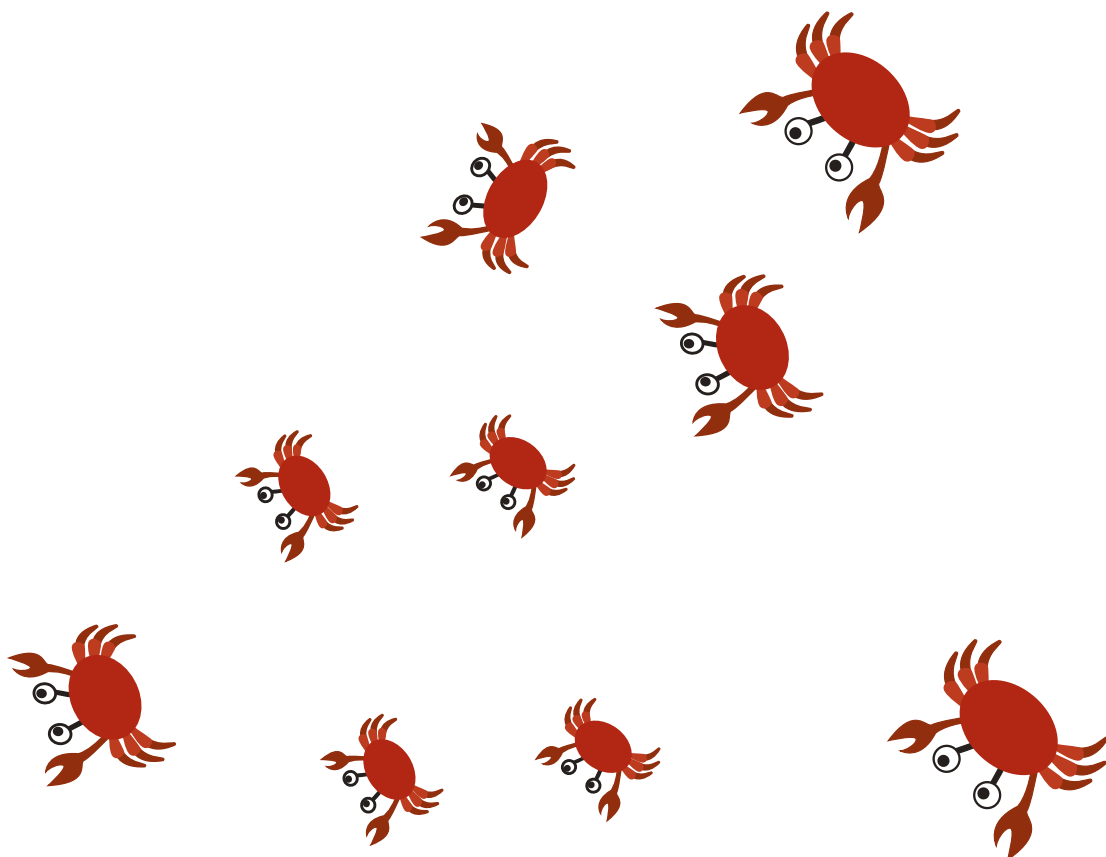
SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN

“Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent i sitt tempo. Det skal være fokus på å etablere relasjoner mellom barn-voksen og barn-barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal tilknytningspersonen sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

På Lillebasen har vi ikke faste leggetider for barna. Vi tilpasser oss barnets rytmer for mat, lek og søvn i nær dialog med foreldrene for å legge til rette slik at barnet får det beste utgangspunktet for en god dag.

Barnehagen har gode interne rutiner for informasjonsflyt ut til ansatte og foreldre i forkant og underveis i tilvenningene. I etterkant evalueres tilvenningsperioden for å gjøre nødvendige endringer frem til neste tilvenningsperiode. Skrivet “En god tilvenning på Hovsveien FUS-Et hefte for ansatte” er et viktig arbeidsverktøy for å sikre kvaliteten i tilvenninger. Tilvenninger evalueres også sammen med foreldrene i foreldresamtaler og i den daglige dialogen.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Rammeplan for barnehager sier at barnehagen, sammen med foreldrene og skolen, skal legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Vi deler opplysninger til skolen om enkeltbarn slik det er oppfordret til fra kommunen, og dersom det er gitt samtykke til dette fra foreldrene.

Vi ønsker å forberede barna til skolen gjennom å ha egen skolestartergruppe ukentlig. Her møter barna oppgaver, forventninger o.l som de vil bli møtt med i skolens første år. Vi har to faste ansatte som har ansvaret for skolegruppen og som tar seg av planlegging og gjennomføring av denne. Skolestarterne vil bli gjort litt ekstra stas på i sitt siste år i barnehagen, og de vil få møte opplevelser som er forbeholdt de i løpet av dette året.»

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

I Hovsveien FUS barnehage legger vi vekt på å ha et nært samarbeid med andre instanser. Vi skal være oppdaterte, imøtekommende, åpne og inkluderende uansett hvem som kommer inn døren hos oss:

- 🌸 **PPT:** Oppfølging av barn med særskiltebehov, veiledning av foreldre og ansatte
- 🌸 **Barnevernet:** Bistå i oppfølgingen av barn i systemet, veiledning av foreldre og ansatte.
- 🌸 **Kommunen:** Rapportering, tilsyn, tilskudd, opptak av barn, kommunale retningslinjer, samarbeid i overgang barnehage-skole, kirkebesøk o.l
- 🌸 **Leverandører:** Matlevering, hygieneartikler, formingsmateriell og leker, renhold, klesbestillinger.

KURS OG UTDANNING

I FUS kjeden er det egen FUS skole. Denne er et av virkemiddelene for at de ulike FUS barnehagene skal nå sine fire hovedmål. Disse er:

- ✿ FUS barn har et positivt selvbilde
- ✿ FUS barn er trygge, forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- ✿ FUS barn gleder seg til ”resten av livet”, de vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- ✿ FUS barn tenker tilbake på barnehagetiden med glede og fryd

I Hovsveien FUS inngikk vi i 2014 en avtale med Høgskolen i Østfold om å bli partnerskapsbarnehage. Det betyr at vi vil motta studenter fra barnehagelærerutdanningen fra høsten 2014. Dette samarbeidet fortsetter i perioden 2019/2020

Vi har nå 6 av våre pedagoger som har tatt videreutdanning i pedagogisk veiledning 15/30 stp.

Det er et mål for Hovsveien FUS å

- ✿ Videreutdanne alle pedagogiske ledere i veiledning og kommunikasjon
- ✿ Legge til rette for den som ønsker videre eller etterutdanning
- ✿ Ha høy faglighet på de ulike møtene vi har i barnehagen

DATOER FOR BARNEHAGEÅRET 2019/2020

August:	29. og 30. – Plandager. Barnehagen holder stengt.
September:	2.-27. – Blålysmåned. 18. Foreldremøte kl. 18- 19.30
Oktober:	4. – LUB dag med høstmarked . 16. SU-møte for representantene kl. 18- 19
November:	Felles kommunal plandag (dato kommer nærmere)
Desember:	5. - Julebord. 13. – Lucia for skolestarterne. 18. – Nissefest.
Januar:	6. –Plandag. Barnehagen holder stengt.
Februar:	3.-28.- «Kultur og mangfold» prosjekt. 28. Karneval
Mars:	
April:	8. Onsdag før skjærtorsdag. Bhg stenger kl. 12.00. 30. SU-møte for representantene kl. 18 - 19 30. FUS-dagen. Vi markerer årets tema “
Mai:	15. Nasjonaldagsmarkering 20. Foreldremøte kl. 18- 19.30 22. Plandag. Barnehagen er stengt.
Juni:	11. – sommerfest for barna.

MED FORBEHOLD OM ENDRINGER

**BARNET
FØRST!**

Hovsveien

